آبی کشاورزی استان سرخه‌دشت در آبخوان سه‌گرد به کمتر از نیمی رسید

صدها حلقه چاه غیرمجاز بسته شد، اما کشاورزان می‌گویند بدون چاه نمی‌توان زمین را آبیاری کرد

مهندس رامین کاوه‌نیا

□ ۱۰۲۰ کلمه، ۵ دقیقه

سرخه‌دشت/ایسنا/ — آبخوان سه‌گرد که سال‌ها منبع اصلی آبیاری باغ‌های پسته و مزارع گندم در دشت سرخه‌دشت بود، اکنون به کمتر از نیمی از حجم ذخیره‌ی سال‌های گذشته رسیده است. مسئولان می‌گویند برداشت از این آبخوان بیش از ظرفیت تجدید آن بوده و در سال‌های اخیر صدها حلقه چاه غیرمجاز در حاشیه‌ی دشت حفر شده است. در مقابل، کشاورزان می‌گویند بدون چاه نمی‌توان زمین را آبیاری کرد و بسیاری از باغ‌ها در حال خشک شدن هستند.

به گزارش خبرنگار ایسنا، آبخوان سه‌گرد در گذشته حدود ۱۲۰ کیلومتر مربع وسعت داشت و سطح آب زیرزمینی در برخی نقاط به عمق ۱۸ تا ۲۲ متر می‌رسید. اما امروز سطح آب در بخش‌هایی از آبخوان به کمتر از ۶ متر رسیده است. این کاهش در سفره‌ی آبی به معنای افت فشار چاه‌های روستایی و خشک شدن قنات‌هایی است که سال‌ها آب آشامیدنی روستاهای اطراف را تأمین می‌کردند.

مهندس فرشاد نیک‌پی، مدیر آبخیزداری استان سرخه‌دشت، در گفت‌وگو با ایسنا گفت: «برداشت از آبخوان سه‌گرد حدود ۴۰ درصد بیشتر از میزان تغذیه‌ی طبیعی آن است. در سال گذشته ۳۱۲ حلقه چاه غیرمجاز در محدوده‌ی آبخوان شناسایی شد که بیشتر آن‌ها بدون پروانه حفر شده‌اند. ما ناچار شدیم برق تعداد زیادی از این چاه‌ها را قطع کنیم تا روند افت متوقف شود.» به گفته‌ی او، اگر این روند ادامه پیدا کند، ظرف ۷ تا ۸ سال آینده برخی از روستاهای حاشیه‌ی دشت با کمبود جدی آب آشامیدنی مواجه خواهند شد.

در مقابل، کشاورزان می‌گویند قطع برق چاه‌ها تنها راه زندگی آنان را از بین برده است. یکی از باغداران پسته در روستای خرم‌آباد گفت: «من ۱۵ هکتار باغ پسته دارم که پدرم کاشته است. بدون چاه نمی‌توانم حتی یک لیتر آب به درخت‌ها بدهم. بانک هم وام جدید نمی‌دهد چون زمین بدون آب ارزش ندارد. ما نمی‌گوییم چاه حفر کنید، می‌گوییم راهی پیدا کنید که ما هم زنده بمانیم.» برخی از کشاورزان نیز خواستار اجرای طرح انتقال آب از حوزه‌ی آبخیز همسایه به سرخه‌دشت شده‌اند.

در پاسخ به این مشکل، معاون آبخیزداری استان سرخه‌دشت از تدوین طرحی برای پر کردن مصنوعی آبخوان سه‌گرد خبر داد. به گفته‌ی او، این طرح شامل احداث ۴ سد مخزنی کوچک در بالادست دشت و تغذیه‌ی مصنوعی آبخوان از طریق آبراهه‌های فصلی است. برآورد هزینه‌ی طرح حدود ۱۲۰ میلیارد تومان است و قرار است مرحله‌ی نخست آن تا پایان سال آینده آغاز شود.

کارشناسان هشدار می‌دهند که بدون کاهش برداشت، هر طرح آبی به تأخیر بیفتد، بخش بزرگی از باغ‌های پسته و گندم دشت سرخه‌دشت در سال‌های آینده خشک خواهند شد. این وضعیت می‌تواند مهاجرت گسترده از روستاها به شهرهای اطراف را رقم بزند و پیامدهای اجتماعی آن فراتر از بخش کشاورزی باشد.

بازار کتاب استان مرکزی در ۶ ماهه‌ی نخست سال ۱۴۰۳ ۱۲ درصد رشد کرد

۱۸۴ عنوان تازه منتشر شد و فروش کتاب درسی ۹ درصد کاهش یافت

سرخه‌دشت/ایسنا/ — بازار کتاب استان مرکزی در ۶ ماهه‌ی نخست سال ۱۴۰۳ رشد ۱۲ درصدی در تعداد عنوان‌های منتشر شده ثبت کرد. ۱۸۴ عنوان کتاب تازه در این مدت منتشر شد که ۶۳ عنوان آن رمان و داستان کوتاه بود. در مقابل، فروش کتاب‌های درسی ۹ درصد کاهش داشت و برخی از فروشگاه‌های کتاب شهر سرخه‌دشت گفتند سفارش‌های کتاب‌های کمک‌آموزشی کاهش محسوسی داشته است.

به گزارش خبرنگار ایسنا، آمار صادر شده از سوی اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی نشان می‌دهد که از مجموع ۱۸۴ عنوان منتشر شده، ۶۳ عنوان رمان و داستان کوتاه، ۴۱ عنوان کتاب کودک و نوجوان، ۲۷ عنوان شعر و ۱۳ عنوان کتاب تاریخ محلی قرار دارند. تیراژ متوسط هر عنوان ۱۱۰۰ نسخه گزارش شده است. در این مدت ۲۳ عنوان کتاب چاپ دوم و سوم نیز منتشر شد که نشان می‌دهد برخی از آثار با استقبال خوانندگان روبه‌رو شده‌اند.

مهندس کیوان فرهادی، مدیر کل اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی، در گفت‌وگو با ایسنا گفت: «رشد تولید کتاب نشان می‌دهد نویسندگان و ناشران استان فعال‌تر شده‌اند و این خبر خوبی است. اما فروش کتاب درسی کاهش یافته است که نشان می‌دهد بخشی از بازار کتاب به سمت کتاب‌های کمک‌آموزشی و جزوه‌های آزاد رفته است. ما قرار است با همکاری آموزش و پرورش برای ساماندهی این بازار جلسه برگزار کنیم.» وی افزود که اداره‌ی کل برای حمایت از ناشران استان، تخفیف ۲۰ درصدی برای خرید کتاب توسط کتابخانه‌های عمومی در نظر گرفته است.

در سرخه‌دشت، فروشگاه کتاب «پرنیان» در خیابان امام رضا (ع) یکی از پرفروش‌ترین فروشگاه‌های استان است. مدیر فروشگاه، آقای بهروز نیک‌پی، گفت: «فروش رمان نسبت به سال گذشته دو برابر شده است. بچه‌ها دوست دارند کتاب بخرند اما پول کافی ندارند. ما سعی می‌کنیم کتاب‌های ارزان‌قیمت و دانشجویی بیشتر بیاوریم.» به گفته‌ی او، کتاب‌های آشپزی و خودسازی هم خریداران زیادی دارند و فروشگاه ماهانه حدود ۴۰۰ جلد کتاب می‌فروشد.

در مقابل، برخی از ناشران از کاهش تیراژ چاپ‌ها خبر داده‌اند. یکی از ناشران که ۱۲ عنوان کتاب منتشر کرده است گفت: «تیراژ چاپ‌ها از ۲۰۰۰ نسخه به ۱۵۰۰ نسخه رسیده است. هزینه‌ی کاغذ و چاپ هم ۲۰ درصد گران شده است. ما ناچاریم قیمت کتاب را بالا ببریم و این به ضرر خواننده است.» این ناشر گفت که برای کاهش هزینه‌ها به چاپ دیجیتال روی آورده است.

اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی اعلام کرد که برای حمایت از نشر کتاب، یارانه‌ی چاپ ۵۰۰ عنوان کتاب در سال ۱۴۰۴ پرداخت خواهد شد. همچنین قرار است نمایشگاه کتاب استان در مهرماه برگزار شود. مدیر کل گفت: «ما می‌خواهیم نمایشگاه فقط جای فروش نباشد و نویسندگان با خوانندگان دیدار کنند.» برگزاری نشست‌های نقد کتاب نیز در برنامه‌های نمایشگاه پیش‌بینی شده است.

(ادامه‌ی اخبار در صفحه‌ی ۲۱)

شورای شهر سرخه‌دشت طرح ساماندهی دوچرخه‌سواری را تصویب کرد

سرخه‌دشت – خبرنگار ما – شورای شهر سرخه‌دشت در جلسه‌ی عادی روز سه‌شنبه طرحی ۱۲ ماده‌ای برای ساماندهی دوچرخه‌سواری در معابر اصلی شهر تصویب کرد. بر اساس این طرح، مسیرهای ویژه دوچرخه‌سواری در بلوار امام رضا (ع)، خیابان شهید رجایی و محور پارک جنگلی تا پایان سال ۱۴۰۴ احداث می‌شود. همچنین استفاده از کلاه ایمنی برای سرنشین موتورسیکلت‌ها در ساعات روشنایی روز الزامی اعلام شد.

مهندس کیوان فرهادی، مدیر کل اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی، در حاشیه‌ی جلسه گفت: «هدف ما کاهش تصادف‌ها و آلودگی هوا است. بسیاری از دانش‌آموزان و کارمندان مسافت کوتاه را با دوچرخه می‌توانند طی کنند اما نبود مسیر امن باعث شده از این کار خودداری کنند.» وی افزود که اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی آمادگی دارد بخشی از هزینه‌ی اجرای طرح را تأمین کند.

در مقابل، برخی از اعضای شورا نسبت به اجرای طرح ابراز نگرانی کردند. خانم مهناز کاویانی‌فر گفت: «خیابان امام رضا (ع) هم‌اکنون ترافیک سنگین دارد و اگر یک لاین به دوچرخه‌سواری اختصاص داده شود، خودروها در ساعت اوج با مشکل روبه‌رو می‌شوند.» در پاسخ، مهندس فرهادی گفت که مطالعات ترافیکی پیش از اجرای طرح انجام خواهد شد و نتایج آن ظرف دو ماه آینده منتشر می‌شود.

شورای شهر همچنین موافقت کرد که ۳ پارکینگ عمومی در نزدیکی مسیرهای دوچرخه‌سواری ساخته شود تا شهروندان بتوانند خودروی خود را در مبدأ سفر پارک کنند و سپس با دوچرخه ادامه دهند. هزینه‌ی این پارکینگ‌ها حدود ۴۲ میلیارد تومان برآورد شده است. قرار است مرحله‌ی نخست آن تا مهر ۱۴۰۴ در زمین روبروی پارک ملت آغاز شود.

در پایان جلسه، شورا تصویب کرد که یک کارگروه ۹ نفره شامل نمایندگان شورا، شهرداری، اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی و دو نماینده‌ی مردم تشکیل شود تا هر ماه گزارش پیشرفت طرح را ارائه کند. این کارگروه نخستین گزارش خود را ۳۰ مهر منتشر خواهد کرد.

کارگاه نمدمالی روستای بیدک میزبان ۱۲ هنرجو از ۳ استان شد

سرخه‌دشت/ایسنا/ — کارگاه نمدمالی روستای بیدک در شهرستان سرخه‌دشت روز پنجشنبه میزبان ۱۲ هنرجو از سه استان کشور بود. این کارگاه ۵ روزه با حمایت اداره‌ی کل میراث فرهنگی استان سرخه‌دشت برگزار شد و هنرجویان از استان‌های مرکزی، لرستان و خراسان جنوبی در آن شرکت کردند. هدف برگزار کنندگان زنده نگه داشتن یکی از قدیمی‌ترین صنایع دستی منطقه عنوان شد.

مهندس کیوان فرهادی، مدیر کل اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سرخه‌دشت، در حاشیه‌ی برگزاری کارگاه گفت: «نمد یکی از کهن‌ترین پارچه‌های دست‌ساز است که هزاران سال پیش در فلات مرکزی ایران تولید می‌شده است. امروز تنها چند خانوار در بیدک این کار را بلد هستند و اگر آموزش داده نشود، با رفتن پیرترها این هنر از بین می‌رود.» به گفته‌ی او، اداره‌ی کل برای هر هنرجو ۲ میلیون تومان کمک هزینه‌ی سفر و اسکان پرداخت کرده است.

مدرس کارگاه، استاد رحیم کهنه‌پوش، که ۴۲ سال است نمد می‌مالد، گفت: «برای یک پتو ۱۲ کیلو پشم گوسفند لازم است. اول پشم را می‌زنیم تا باز شود، بعد با آب داغ و صابون می‌مالیم و روی حصیر می‌غلتانیم. این کار ۶ ساعت طول می‌کشد. هنرجوها اول فکر می‌کردند خسته می‌شوند، اما روز آخر خودشان خواستند ساعت کار را زیاد کنیم.» به گفته‌ی او، ۹ نمد از کارگاه بیرون آمد که ۳ تای آن به فروش رسید.

هنرجویان از شهرهای مختلف نظرات متفاوتی درباره‌ی کارگاه داشتند. فرشته نوروزی از شهر کوهبنان گفت: «می‌خواستم برای کسب‌وکار خودم بیایم اما فکر نمی‌کردم این‌قدر سخت باشد. دستم تا هفته‌ی سوم پر از تاول شد اما ادامه دادم چون استاد خیلی صبور است.» آقای بهروز شیرازی از شهر اردکان هم گفت که قصد دارد کارگاه کوچکی در خانه راه بیندازد و نمد را به توریست‌ها بفروشد.

اداره‌ی کل میراث فرهنگی استان سرخه‌دشت اعلام کرد که ۳ هنرجوی برتر این کارگاه برای شرکت در جشنواره‌ی ملی صنایع دستی شهریور ماه معرفی خواهند شد. همچنین قرار است فیلم مستندی از روند تولید نمد در بیدک تهیه و در شبکه‌های محلی پخش شود. مسئولان امیدوارند این طرح زمینه‌ی ثبت نمد بیدک در فهرست میراث ناملموس استان را فراهم کند.

کارگاه نمدمالی روستای بیدک میزبان ۱۲ هنرجو از ۳ استان شد

۱۶ هنرجو از ۳ استان در کارگاه نمدمالی بیدک آموزش دیدند

سرخه‌دشت/ایسنا/ — کارگاه نمدمالی روستای بیدک در شهرستان سرخه‌دشت روز پنجشنبه میزبان ۱۲ هنرجو از سه استان کشور بود. این کارگاه ۵ روزه با حمایت اداره‌ی کل میراث فرهنگی استان سرخه‌دشت برگزار شد و هنرجویان از استان‌های مرکزی، لرستان و خراسان جنوبی در آن شرکت کردند. هدف برگزارکنندگان زنده نگه داشتن یکی از قدیمی‌ترین صنایع دستی منطقه عنوان شد.

مهندس کیوان فرهادی، مدیر کل اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سرخه‌دشت، در حاشیه‌ی برگزاری کارگاه گفت: «نمد یکی از کهن‌ترین پارچه‌های دست‌ساز است که هزاران سال پیش در فلات مرکزی ایران تولید می‌شده است. امروز تنها چند خانوار در بیدک این کار را بلد هستند و اگر آموزش داده نشود، با رفتن پیرترها این هنر از بین می‌رود.» به گفته‌ی او، اداره‌ی کل برای هر هنرجو ۲ میلیون تومان کمک هزینه‌ی سفر و اسکان پرداخت کرده است.

مدرس کارگاه، استاد رحیم کهنه‌پوش، که ۴۲ سال است نمد می‌مالد، گفت: «برای یک پتو ۱۲ کیلو پشم گوسفند لازم است. اول پشم را می‌زنیم تا باز شود، بعد با آب داغ و صابون می‌مالیم و روی حصیر می‌غلتانیم. این کار ۶ ساعت طول می‌کشد. هنرجوها اول فکر می‌کردند خسته می‌شوند، اما روز آخر خودشان خواستند ساعت کار را زیاد کنیم.» به گفته‌ی او، ۹ نمد از کارگاه بیرون آمد که ۳ تای آن به فروش رسید.

هنرجویان از شهرهای مختلف نظرات متفاوتی درباره‌ی کارگاه داشتند. فرشته نوروزی از شهر کوهبنان گفت: «می‌خواستم برای کسب‌وکار خودم بیایم اما فکر نمی‌کردم این‌قدر سخت باشد. دستم تا هفته‌ی سوم پر از تاول شد اما ادامه دادم چون استاد خیلی صبور است.» آقای بهروز شیرازی از شهر اردکان هم گفت که قصد دارد کارگاه کوچکی در خانه راه بیندازد و نمد را به توریست‌ها بفروشد.

اداره‌ی کل میراث فرهنگی استان سرخه‌دشت اعلام کرد که ۳ هنرجوی برتر این کارگاه برای شرکت در جشنواره‌ی ملی صنایع دستی شهریور ماه معرفی خواهند شد. همچنین قرار است فیلم مستندی از روند تولید نمد در بیدک تهیه و در شبکه‌های محلی پخش شود. مسئولان امیدوارند این طرح زمینه‌ی ثبت نمد بیدک در فهرست میراث ناملموس استان را فراهم کند.

بازار سه‌شنبه‌ی سرخه‌دشت ۱۲۰ غرفه میزبان صنایع دستی شد

سرخه‌دشت/ایسنا/ — بازار سه‌شنبه‌ی سرخه‌دشت روز سه‌شنبه ۱۲۰ غرفه صنایع دستی، پوشاک محلی و محصولات کشاورزی را در میدان اصلی شهر برپا کرد. برگزارکنندگان گفتند بیش از ۲۰۰۰ بازدیدکننده ظرف ۶ ساعت از غرفه‌ها بازدید کردند. این بازار هر هفته یک بار برگزار می‌شود و به گفته‌ی برگزارکنندگان، فروش کل روز به حدود ۱۸ میلیارد تومان رسیده است.

مهندس کیوان فرهادی، مدیر کل اداره‌ی کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سرخه‌دشت، در حاشیه‌ی بازدید از غرفه‌ها گفت: «حضور هنرمندان محلی در این بازار نشان می‌دهد که صنایع دستی هنوز بازار دارد و اگر حمایت شود می‌تواند درآمد پایدار برای خانوارهای روستایی ایجاد کند.» وی وعده داد که اداره‌ی کل برای ثبت برخی از این صنایع در فهرست میراث ناملموس استان پرونده تهیه کند.

برخی از بافندگان محلی گفتند که بازار سه‌شنبه برای فروش محصولات خود بسیار مهم است. یکی از بافندگان گفت: «من ۳۰ سال است گلیم می‌بافم و تا امروز مجبور بودم واسطه‌ها را راضی کنم تا جنسم را بخرند. امروز خودم با مشتری حرف می‌زنم و قیمت را خودم می‌گویم.» برخی از غرفه‌ها نیز به فروش محصولات کشاورزی مانند عسل، کشک و رب انار اختصاص داشتند.

با این حال، برخی از فروشندگان از نبود سایبان و سرویس بهداشتی در محل برگزاری گلایه کردند. در پاسخ، مهندس فرهادی گفت که شهرداری موافقت کرده است ظرف ۴۵ روز سایبان نصب شود و دو سرویس بهداشتی نیز در ضلع شرقی میدان ساخته شود. وی افزود که برای هماهنگی با فروشندگان، یک کارگروه ۷ نفره تشکیل شده است.

بازار سه‌شنبه‌ی سرخه‌دشت از ساعت ۸ صبح تا ۱۶ برگزار می‌شود و ورود برای عموم رایگان است. برگزارکنندگان اعلام کردند که تا پایان تیرماه ۲۰۰۰ بازدیدکننده ثبت‌نام کرده‌اند تا از نزدیک با تولیدکنندگان محلی آشنا شوند. برخی از فروشندگان نیز قصد دارند روز پنجشنبه نیز غرفه‌ی کوچکی برپا کن